

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felolvas szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utóza 49. szám.

A kiscgazdák veszedelme.

Egy tekintélyes hajdumegyei gazda írja nekünk a következőket:

Abból a jelentésből, amelyet most adott ki a földmivélségi miniszter, nagyon szomorú dolgokat, egy egész vigasztalan jövőt olvashat ki a hozzáértő szemlélő. Magyarországnak ez idén alig lesz takarmánytermése, ami annyit jelent, hogy a lábas jószág elki-vánkozik a szegény ember portájáról, mert képtelen eltartani a hosszú télen át. Az élő-huskinálat ennél fogva tetemesen meg fog nö-vekedni, aminek momentán következménye az, hogy a hus olcsóbb is lesz, aminthogy a gyenge takarmánytermés rendszerint leszállítja a husárakat. De mi lesz azután, ha az ország marhaállománya lényegesen megcsappan, ha a parasztember tudott már az ökrén és tehenén, a pótlásról azonban nem gondoskodhatik, legalább is belátható időn belül nem?

A kép, amit a földmivélségi miniszter statisztikájában a lábón álló terméstről élénk tár, sőtét és vigasztalan. Az abnormális nyári idő takarmánytermésünkre pusztító hatással volt. A hivatalos becslés szerint 14.5 millió métermázsával kevesebb tengeri és 8.9 millió métermázsával kevesebb burgonya terem ebben az évben, mint az elmúlt esztendőben. Ezt a hatalmas terményhiányt nem igen könnyen tudják elviselni az állattartó gazdák és a hirtelen felszökkenő terményárak alig teszik lehetővé, hogy az állatokkal ki lehessen teleni.

Boszu.

Irta: J. Joseph Renaud.

Szmokingban, fésületlen, kétnapos szakállal sétált le s fel a műtermében a festő, e rettenetes megszállás hatása alatt. A délután folyamán a diványon győtrelemteljes álomban volt része, amelyet minden pillanatban az a hirtelen és fájdalmas féléberség szakított meg, amelynek tartama alatt az alvó felül helyén s még mindig alvajárószereii szavakat dadog . . . Ma este elteszi láb alól a gyűlöletes vetélytársát . . . Ma már ez a gondolat nem olyan volt, mint a megelőző napokban egyre növekedő kísértés, hanem fizikai kényszer, életszükség, épp olyan mint a lélekzetvétel, az étkezés. A mozdulat, amely okozni fogja, legyőzhetetlen retlexmozgás lesz csupán . . .

Juliette! Kétségbeesetten imádtá őt, ezt a magas, barna színésznőt, aki napsugaras selymekben járt s óriási fekete kalapban. — Egy gazdag kartársá elrabolta tőle. — És most elrejtöztek együtt. De ma este mindketten eljönnek a Vaudevillebe tíz órákor egy olyan darabot megnézni, amelyben vidéken Juliette fog játszani. Zárt páholyt béreltek maguknak s nem tudják, hogy őt értesítették róla. A folyosón fogja megölni a vetélytársát, őt golyóval, melyet revolverébe rejtett . . . Már is, folytonos és élvezetes hallucinációban, a hátán fekvé látja őt, véres ingelővel, széttárt karokkal, mereven a

A szükséges tőkével rendelkező gazdák tudnak magukon segíteni. Takarmánykészleteiket úgy-amennyire kiegészítik és keresztülteleznek. Ez természetesen meglehetősen befektetéssel jár. De meghozza a kamatját. Nem is számítjuk, hogy esetleg az állati terméket is értékesíthetik, de tavasszal, amikor a kereslet tetemesen emelkedni fog, szinte hihetetlenül magas árakat fognak adni a vásárra hajtott állatokért.

A kiscgazdát a kedvezőtlen takarmánytermés komoly anyagi válsággal fenyegeti. A kiscgazdának minden tőkéje és majdnem egyetlen megélhetési forrása az a néhány barom és hizó, amivel rendelkezik. Télen, amikor gazdasági munkát nem végezhet, a tejtermékekből kiárult néhány fillér az egész jövedelme és a sertéshizlalás juttatja még valami kis pénzhez. A magas takarmányárak azonban megbénítják erejét és nem is gondolhat arra, hogy állatait megtartsa, mert egyrészt nem rendelkezik a szükséges pénzzel, másrészt pedig némi kis pénzre szüksége van tavasszal a gazdasági munkákhoz. Így tehát abba a kényszerhelyzetbe jut, hogy kénytelen eladni marháit.

A kiscgazdák százai fogják most felhajtani a piacra állataikat. A kínálat ezáltal természetesen nagy lesz. — Magától értetődik már most, hogy a nagy kínálat mellett az árak leszorúlnak a lehető legminimálisabbra.

Itt van hát a definíció eredménye. A kedvezőtlen takarmánytermés, a magas takarmányárak aláhajtják a husárakat, olcsó lesz

a hus. Ez azonban jóformán csak pillanatig tartó állapot és nem lesz annyi haszna, mint amennyi kárral fenyeget. Mindenekelőtt a megcsappant állatállomány mellett a tejtermékek ára emelkedni fog. Ez lesz a takarmányhiány legelső hatása, amit mi is megérzünk. De a tulajdonképeni visszahatás csak azután következik. A tavaszi vásárra alig fognak már felhajtani állatokat, mert a megmaradt állatok javarésze a mezei munkákhoz kell — majd. Még a nem vágó marhák ára is elég nagy lesz, mert hiszen természetes, hogy a mostani szopora állatfelhajtások miatt szűkbe lesznek az olyan állatok is, amelyek a mezei munkákhoz kellene. Nem lehet azt mondani, hogy most olyan nagy lesz a tékozlás a husban, hogy tavasszal hiány fog fenyegetni, de bizonyos, hogy azok a gazdák, akik keresztülteleltetik állataikat, nemcsak a drága takarmányt, hanem a kockázatot megillető busás nyereséget is belekalkulálják majd a marhaárakba és a husárak hihetetlen nagyot fognak szökni.

Most nem az általános gazdasági hátrányokról van szó, amivel az ilyen hirtelen ár-hullámzás jár, csupán a mi, a husfogyasztók szempontjáról. Most nem arról beszélünk, — hogy a mezőgazdaságban és az állattenyésztésben rengeteg károkat okoz a rossz termés, csak arról, hogy ez a látszólagos husárscsökkenés, tulajdonképen a jelenlegi megkészesedését jelenti. Az olcsó hus nagyon drágán fogjuk megfizetni és Magyarország közönsége, amely már eddig is eléggé szenved egy helytelen gazdasági politika következtében a

plafondra függesztett szemekkel és eltorzult ajakkal.

— Justin, ma kiűnt ebédelek. Nagyon későn jövök haza . . . Nagyon.

— Monsieur betegnek látszik . . . Nem jobb lenne, ha . . .

E pillanatban csengettek az ajtón.

— Nyiss ajtót Justin, de mond, hogy nem vagyok itthon.

Az előszobában rövid vita után angolos, vidám hang kiáltja:

— De igen! Nekem mindig itthon van Grand Ami!

És Jessie Butley tör be a szobába, ez a kicsi, bájos, kivágott ruhás teremtés, bálí belépőben. Szőke haja kétoldalt simul a fejéhez s szép kontyban egyesül a nyaka csigáján. Nagy világos szemei, fehér fogu szája mosolyognak.

Családja nem nagy gondossággal vette őt körül s ez a teljesen becsületlen fiatal leány egy idő óta szentimentális imádattal szerette a festőt, anélkül, hogy valaha szerelmes szót mondott volna neki, vagy hallott volna tőle.

— Papa és a mama a városban ebédelnek — kezdte — és én meg magával akarok ebédelni igen szeparéban, chicesen, mint a hogy a regényekben van. Ezt még nem ismerem és ismerni akarom . . .

— Nem, kicsikém . . . Egy kissé fáradt vagyok és . . .

— Annál jobb . . . Furcsa kis történeteket és pletykákat hallottam és egy új néger dalt tudok . . . Aztán meg ugyanis ki akart menni. Nem bocsátom szabadon . . .

Elvégre még nem volt több nyolc óránál, a két órai várakozás ugyanis kellemetlen volna, inkább eltölti hát azt ezzel a jó kis fruskával . . .

— Jól van, nem bánom. De amikor men-nem kell, otthagynom.

. . . Még egy utolsó, hosszú pillantást vetett műtermére, olyan tekintettel, mint némely haldokló szokott, aki környezetének az emlékeit magával akarja vinni a végleges, a nagy utra.

— Mikor az ajtó bezárult mögöttük, úgy érezte a festő, hogy örökre elbucszott lakásától.

Kicsike szalon. Meleg és sokféle illatból összeállított levegő, melyben mégis a szarvasgomba és a cigaretta szaga dominál. Damasztabrosz virágokkal teleszórva, görnyedezve az ezüst sulya alatt. A vastag storkon keresztül beszívárog a boulevardok zaja.

Jessie trónol, ételt osztogat, beszél, nevet, mintha életében nem is először volna ilyen helyen, ilyen helyzetben. Szőke bandeaus feje, gyönyörű szép arca szinte gyermekes dékolettage-a elragadó. És kicsoda kedves, mikor fehér homlokát összeráncolja és összecsucsorítja azt a kis piros száját, —

drágaság miatt, olyan nélkülözéseknek mehet elébe, amelyek komoly szociális bonyodalmakat is teremhetnek.

Bakonyi dolgozni akar.

A képviselőház ülése.

Az igazságügyminiszter igazmondása fájt még ma is az ellenzéknek, amelynek sorából Bakonyi Samu siránkozott azon, hogy a kormány nem hagyja őket dolgozni. Risum teneatis. Bakonyiék a technikai obstrukció hetedik hetében mondják ezt, hogy őket nem hagyják dolgozni. Hát mi ez? Az ellenzéknek ez a viselkedése azonban nemcsak nevetséges, de fölháborító is. Hogy az ellenzék dolgozni akar! És közben megakaszt az ország erkölesi és anyagi óriási kárára minden munkát. És Bakonyi meg az ellenzék megint érzékeny volt, az igazság hangoztatása fájt nekik, az igazságügyminiszter szavai rosszul estek, mert igazságuk volt. Ezen is kesergett az ellenzék ma és örült, hogy fáthatott valami, mert e fájdalommal lophatta az időt.

Az ülés lefolyásáról szóló tudósításunk a következő:

Berzeviczy Albert elnök tíz óra után nyitja meg az ülést. Bemutatja a miniszterelnök átiratát, melyben meghívja a Házat szeptember 11-én, Erzsébet királyné halála napján tartandó gyászistentiszteletre. Bemutatja a Kuria átiratát Nagy Emil mandátuma ügyében, mely szerint ellene újabb petíció nem adatott be. Bemutatja Jásznagykunszolnok feliratát az obstrukció ellen, Székelyudvarhely, Félégyháza, Battonya, Makó, Balmazújváros és még két község kérvényét az általános titkos választójog mellett.

Az elnöki javaslattal a kérvények hovatallása tekintetében Eszterházy Mihály gróf ellenindítványt terjeszt elő minden esetben, melyre az ellenzék névszerinti szavazást és annak a következő ülésre való halasztását kéri. Ily értelemben rendelkezik az elnök.

Elnök javasolja, hogy miután az Emke holnap tartandó kongresszusára sokan elutaztak, a Ház 1 óráig tartson csak ülést.

A Ház az elnök javaslatát fogadja el.

Bakonyi támadja Székelyt.

Bakonyi Samu a házszabályokhoz ker szót és Székely miniszter tegnapi beszédével foglalkozik, miközben a jobboldal lelkesen éljenzi a minisztert. Támadja Székelyt,

és hogy haragudott mamára, mikor azt mondta, hogy a földi gilisztára emlékeztettek! Ah szegény nagy barátom! . . .

A sötét pillájú kék szemekbe végtelen gyengédség rejtőzködik. De a festő csak arra gondol, micsoda örületes boldogság volna, ha hasonló érzelmeket olvashatna ki a Juliette kék szeméből. Borzalom! Talán a hiába szeretett lény e pillanatban másnak a szemébe néz ugyanilyen kifejezéssel! Oly valaki szemébe, aki — ah igen! ezerszer igen! — nemsokára vérhabos tajtékkal fogja utoljára kimondani az ő nevét!

A festő eltörte poharát ujjai között, de Jessie nem látszott észrevenni ez a nagyfokú idegességet.

— Őt nap múlva lesz az évforduló Grand Ami! . . . A maga kiállítása! Micsoda remek siker volt az!

A művészete? Igen, valamikor szép dolgokat festett. Igen, azelőtt irigyléseméltónak tartották helyzetét kollégái . . . Régen . . . Pedig még csak néhány hónapja és mégis mily messze már és mennyire jelentéktelen előtte az egész! Juliette csak az egyetlen, amiért érdemes élni . . .

A művészet, az élet nem ad olyan hatalmas örömet, mint az a gondolat, hogy látni fogja őt ma este a folyosón, mikor kijön a páholyából. Vinci és Rembrandt nem éreztek soha ahhoz fogható gyönyörűséget, mikor egy-egy mesterművükön a legutolsó ecsetvonást megtették, mint amit ő fog is-

mereni, mikor megteszi a gyilkos mozdulatot . . . Ah, ez a mozdulat! Ha csak rá gondolt is, lecsukódott a szeme a gyönyörűségtől.

Jessie biztosan nem látta pokoli mosolyát, mert felkiáltott:

— Igyék hát, Grand Ami! Whisky! Ez az én országom burgondija . . . Benne van a londoni füst, a kód . . . Ne keverje annyit szódával. Igyék!

Gépiesen ivott, miután a kisleány — még soha ilyen fesztelenül nem viselkedett — egyre töltötte poharába a fehér italt . . .

Mámoritó melegség száguldozott ereiben. Erősebbnek érezte magát. Megtapogatta kedves revolverét, mely smokingja zsebébe kidudorította s Jessie hirtelen mozdulatot tett, de aztán visszaült helyére.

— Igen, most érezte, hogy él. Most már nem a revolverrel, pusztá kézzel szeretne volna kioltani vetélytársa életét, megfojtani őt a tiz ujjával, lassan, maradozón, kezei alatt érezni a torkát, aztán talán mégis, igen, ezzel a dessert-késsel elvágni azt végül, hogy a vért lássa folyni, melegen, vörösen s megfüröszteni benne az ujjait . . .

A részegség támadása alatt boszújának lehetőségeit mérlegelte. A megszállás elvesztette minden logikáját, tétovázott, kapkodott . . .

— Jessie, menjünk! . . . Sürgős dolgom van. Aztán meg egy kissé betegek az idegeim. Olyan dolgokat látok, amik . . .

hogy Lovásznak a sajtótörvény revíziója ügyében elfogadott indítványa tárgyában nem tette meg a szükséges előzetes intézkedéseket és nem hívta össze az igazságügyi bizottságot, amellyel igazolhatta volna azt, hogy tényleg dolgozni akar.

Az elnök javaslata értelmében a Ház áttért ezután a névszerinti szavazásokra, a mely után a véderővitát folytatták.

A véderővita.

Botthk István szólalt fel a véderőjavaslatokhoz. Tulzotnak látja azt a törekvést, mellyel a kormány hadi készülségünket fokozni igyekszik, mert ennek ellenkezője a nagyhatalmi állás elportálását jelentené. A nagyhatalmi állás megóvása pedig nemzeti érdekeink történelmi tagolódásánál fogva is nemzeti érdek. A magyar nemzetnek hivatása, hogy a Duna völgyeinek öre legyen s erre való hatalma a nagyhatalmi állásban rejlik.

Hosszasan foglalkozik ezután a javaslat bírálatával. A jobboldal a nemzeti törekvéseket a 9-es bizottság programjával kívánja honorálni — ugymond. De mivel nincs biztosíték arra, hogy a katonai javaslatok elintézése után ez a program valóra fog válni, a javaslatot nem fogadja el.

Az elnökség napirendjavaslata után, a mely szerint a legközelebbi ülés e hó 11-én hétfőn délelőtt 11 órakor lesz, elnök az ülést háromnegyed 1 órakor bezárta.

Tizennyolc százalékkal leszallítják a pótdót.

A felügyelő bizottság ülése.

Debrecen város 1912. évre összeállított költségvetését a vette tárgyalás alá a felügyelő bizottság s azon hatalmas érvágást csinált. Tudvalevő ugyanis, hogy Kondor Kálmán főszámvevő helyettes a költségvetés összeállításánál a szükséges fedezetről pótdó utján gondoskodott, miután más jövedelmi forrása a városnak ezidőszerint nincsen. A költségvetésben előirányzott pótdó 52 és fél százalék volt, ami az idei 32 és fél százalékos pótdóval szemben 20 százalékkal emelkedést mutatott.

A felügyelő bizottság a ma tartott ülésen a költségvetési tervezetet átvizsgálván, az 52 és fél százalékos pótdót 34 és fél százalékra, vagyis 18 százalékkal szállította le.

A leszállítás ténye azok előtt, akik nem látták a pótdónak szükségességét, talán örvendetes dolog, de azok előtt, akik a fejlődés okozta szükségeket mint a haladásnak természetes követelményeit látták, ez a leszállítás megdöbbentő. Mert a főszámvevő tervezete a lehetőség szerint reális volt, már pedig ha ez így van, akkor viszont az következik, hogy ez a leszállítás a költségvetés reálitását bontotta meg.

A főszámvevő helyettesnek a költségvetés beterjesztésére vonatkozó jelentése közlése alkalmával rámutattunk azokra a tételekre, amelyek a kiadások nagyobb emelkedését okozták. Ezek az újabb fölvetett három milliós kölcsönnek amortizációs részlettörlesztése, amelynek összege egymaga 130000 koronára rug, a tisztviselők 120000 koronás új fizetési különbözetének beállítása s még egy néhány ilyen tétel. Mindezeket a kiadásokat teljesíteni kell, azokra közgyűlési határozatok vannak. — Tehát ezekből a felügyelő bizottság nem törölkedett. Törölt tehát azokból a tételekből, amelyek változhatnak. Ilyenek lehetnek az épületfenntartás, gazdasági anyagok beszerzése és hasonló tételek. Miután azonban az épületeket fenn kell tartani, hacsak azokat összeomlani, vagy elértéktelenedni nem hagyják, miután továbbá — ha takarmánybeszerzés tételénél történt törítés — az állatoknak etetéséről gondoskodni kell, előáll az a helyzet, hogy a tapasztalatok nyomán beállított tételek leszállítása folytán nem marad pénz a föllépő igények kielégítésére és megkezdődik ismét a póthitel kérdése, amelyre azután semmiféle fedezet nem áll rendelkezésre.

Végül figyelembe kell venni, hogy a főszámvevő helyettes a jövő évi költségvetésbe csupán egy millió korona kölcsönnek felvételét tervezte. Már pedig, ha a városi létesítmények rendszeren készülnek, előreláthatóan kevés lesz ez az egy millió és legkevesebb három millió koronát kell felvenni. Ez egymaga 92000 korona amortizációs részletet jelent, amelyre azután a leszállított pótdós költségvetésből fedezetet egyáltalán nem lehet találni. Ennek következménye lesz azután az, hogy az év közepén kénytelen lesz a város pótköltségvetést készíteni és utólagosan kivetni a most levont 18 százalékos pótdót vagy ennél is többet.

A felügyelő bizottságnak ez a határozata azonban még nem állapítja meg véglegesen a költségvetést, azt most tárgyalja még a gazdasági, jog és pénzügyi bizottság és a tanács, ahol bizonyára fontolóra ve-

— Még ne, Grand Ami!

— Kénytelen vagyok vele.

— Csak tíz percet még! . . . Olyan boldog vagyok itt mellette!

— Nem . . .

— Kérem, csak addig maradjon, a míg az a pneumatikus óra, melyet a függönyrészen át ide látunk, egynegyed tizenegyet mutat . . .

Hogy kényszerítse a visszaülésre, átölelte nyakát karjaival. És ártatlanul, ott maradt mellette, térdén állva s lélekzetük összevegyült. Kezdetleges és és édes szókat sugott a fülébe. . . Ügyetlen gyengédséggel tartotta magához szorítva.

A szép, fiatal test melege, illata egy kissé megszállította a festőt. Ott maradt. De örült vágya az ölésre még megmaradt, megnövekedett. És most már a feje is fájt, oh, de mennyire!

Az előre meghatározott órában a rettenetes megszállás felállásra kényszerítette.

— Most igazán mennünk kell!

A leány egy tekintetet vetett a nagy óra felé s boldogan felkiáltott:

— Megmentve! Meg van mentve, Grand Ami! Ma délután az inasa hallotta, hogy álmában beszél s kitalálta a szándékát . . .

Telefonon értesített róla engemet. Hogy az életét és művészetét megmentsem, elmentem figyelmeztetni azt a gonosz asszonyt és

drágaság miatt, olyan nélkülözéseknek mehet elébe, amelyek komoly szociális bonyodalmakat is teremhetnek.

Bakonyi dolgozni akar.

A képviselőház ülése.

Az igazságügyminiszter igazmondása fájt még ma is az ellenzéknek, amelynek sorából Bakonyi Samu siránkozott azon, hogy a kormány nem hagyja őket dolgozni. Risum teneatis. Bakonyiék a technikai obstrukció hetedik hetében mondják ezt, hogy őket nem hagyják dolgozni. Hát mi ez? Az ellenzéknek ez a viselkedése azonban nemcsak nevelés, de fölháborító is. Hogy az ellenzék dolgozni akar! És közben megakaszt az ország erkölcsi és anyagi óriási kárára minden munkát. És Bakonyi meg az ellenzék megingt érzékeny volt, az igazság hangoztatása fájt nekik, az igazságügyminiszter szavai rosszul estek, mert igazságuk volt. Ezen is kesergett az ellenzék ma és örült, hogy fájhatott valami, mert e fájdalommal lophatta az időt.

Az ülés lefolyásáról szóló tudósításunk a következő:

Berzeviczy Albert elnök tíz óra után nyitja meg az ülést. Bemutatja a miniszterelnök átiratát, melyben meghívja a Házat szeptember 11-én, Erzsébet királyné halála napján tartandó gyászistentiszteletre. Bemutatja a Kuria átiratát Nagy Emil mandátuma ügyében, mely szerint ellene újabb petíció nem adatott be. Bemutatja Jásznagykunszolgok feliratát az obstrukció ellen, Székelyudvarhely, Félegyháza, Battonya, Makó, Balmazújváros és még két község kérvényét az általános titkos választójog mellett.

Az elnöki javaslattal a kérvények hovatulása tekintetében Eszterházy Mihály gróf ellenindítványt terjeszt elő minden esetben, melyre az ellenzék névszerű szavazást és annak a következő ülésre való halasztását kéri. Ily értelemben rendelkezik az elnök.

Elnök javasolja, hogy miután az Emke holnap tartandó kongresszusára sokan elutaztak, a Ház 1 óráig tartson csak ülést.

A Ház az elnök javaslatát fogadja el.

Bakonyi támadja Székelyt.

Bakonyi Samu a házszabályokhoz ker szót és Székely miniszter tegnapi beszédével foglalkozik, miközben a jobboldal lelkesen éljenzi a minisztert. Támadja Székelyt,

hogy Lovásznak a sajtótörvény revíziója ügyében elfogadott indítványa tárgyában nem tette meg a szükséges előzetes intézkedéseket és nem hívta össze az igazságügyi bizottságot, amellyel igazolhatta volna azt, hogy tényleg dolgozni akar.

Az elnök javaslata értelmében a Ház áttért ezután a névszerű szavazásokra, a mely után a véderővitát folytatták.

A véderővita.

Bottlik István szólalt fel a véderőjavaslatokhoz. Tulzottnak látja azt a törekvést, mellyel a kormány hadi készütségünket fokozni igyekszik, mert ennek ellenkezője a nagyhatalmi állás elportálását jelentené. A nagyhatalmi állás megóvása pedig nemzeti ségeink történelmi tagolódásánál fogva is nemzeti érdek. A magyar nemzetnek hivatása, hogy a Duna völgyeinek őre legyen s erre való hatalma a nagyhatalmi állásban rejlik.

Hosszasan foglalkozik ezután a javaslat bírálatával. A jobboldal a nemzeti törekvéseket a 9-es bizottság programjával kívánja honorálni — ugymond. De mivel nincs biztosíték arra, hogy a katonai javaslatok elintézése után ez a program valóra fog válni, a javaslatot nem fogadja el.

Az elnökség napirendjavaslata után, a mely szerint a legközelebbi ülés e hó 11-én hétfőn délelőtt 11 órakor lesz, elnök az ülést háromnegyed 1 órakor bezárta.

Tizennyolc százalékkal leszallitják a pótdadót.

A felügyelő bizottság ülése.

Debrecen város 1912. évre összeállított költségvetését ma vette tárgyalás alá a felügyelő bizottság s azon hatalmas érvágást csinált. Tudvalevő ugyanis, hogy Kondor Kálmán főszámvéví helyettes a költségvetés összeállításánál a szükséges fedezetéről pótdadó útján gondoskodott, miután más jövedelmi forrása a városnak ezidőszent nincsen. A költségvetésben előirányzott pótdadó 52 és fél százalék volt, ami az idei 32 és fél százalékos pótdadóval szemben 20 százalék emelkedést mutatott.

A felügyelő bizottság a ma tartott ülésén a költségvetési tervezetet átvizsgálván, az 52 és fél százalékos pótdadót 34 és fél százalékra, vagyis 18 százalékkal szállította le.

A leszállítás ténye azok előtt, akik nem látták a pótdadónak szükségességét, talán örvendetes dolog, de azok előtt, akik a fejlődés okozta szükségeket mint a haladásnak természetes követelményeit látták, ez a leszállítás megdöbbenítő. Mert a főszámvéví tervezete a lehetőség szerint reális volt, már pedig ha ez így van, akkor viszont az következik, hogy ez a leszállítás a költségvetés reálitását bontotta meg.

A főszámvéví helyettesnek a költségvetés betérjesztésére vonatkozó jelentése közlése alkalmával rámutattunk azokra a tételekre, amelyek a kiadások nagyobb emelkedését okozták. Ezek az újabb fölvetett három milliós kölcsönnek amortizációs részlettörlesztése, amelynek összege egymaga 130000 koronára rug, a tisztviselők 120000 koronás új fizetési különbözeteinek beállításával még egy néhány ilyen tétel. Mind ezeket a kiadásokat teljesíteni kell, azokra közgyűlési határozatok vannak. — Tehát ezekből a felügyelő bizottság nem törölte. Törölt tehát azokból a tételekből, amelyek változhatnak. Ilyenek lehetnek az építélfenntartás, gazdasági anyagok beszerzése és hasonló tételek. Miután azonban az épületeket fenn kell tartani, hacsak azokat összeomlani, vagy elértéktelenedni nem hagyják, miután továbbá — ha takarmánybeszerzés tételénél történt törlés — az állatoknak etetéséről gondoskodni kell, előáll az a helyzet, hogy a tapasztalatok nyomán beállított tételek leszállításán folytán nem marad pénz a föllépő igények kielégítésére és megkezdődik ismét a póthitel kérdés, amelyre azután semmiféle fedezet nem áll rendelkezésre.

Végül figyelembe kell venni, hogy a főszámvéví helyettes a jövő évi költségvetésbe csupán egy millió korona kölcsönnek felvételét tervezte. Már pedig, ha a városi létesítmények rendszeres készülnek, előreláthatóan kevés lesz ez az egy millió és legkevesebb három millió koronát kell felvenni. Ez egymaga 92000 korona amortizációs részletet jelent, amelyre azután a leszállított pótdadós költségvetésből fedezetet egyáltalán nem lehet találni. Ennek következménye lesz azután az, hogy az év közepén kénytelen lesz a város pótköltségvetést készíteni és utólagosan kivetni a most levont 18 százalék pótdadót vagy ennél is többet.

A felügyelő bizottságnak ez a határozata azonban még nem állapítja meg véglegesen a költségvetést, azt most tárgyalja még a gazdasági, jog és pénzügyi bizottság és a tanács, ahol bizonyára fontolóra ve-

És hogy haragudott mamára, mikor azt mondta, hogy a földi gilisztára emlékeztettek! Ah szegény nagy barátom! . . .

A sötét pillájú kék szemekbe végtelen gyengédség rejtőzködik. De a festő csak arra gondol, micsoda örületes boldogság volna, ha hasonló érzelmeket olvashatna ki a Juliette kék szeméből. Borzalom! Talán a hiába szeretett lény e pillanatban másnak a szemébe néz ugyanilyen kifejezéssel! Oly valaki szemébe, aki — ah igen! ezerszer igen! — nemsokára vértelmes tájékkal fogja utoljára kimondani az ő nevét!

A festő eltörte poharát ujjai között, de Jessie nem látszott észrevenni ez a nagyfokú idegességet.

— Ót nap múlva lesz az évforduló Grand Ami! . . . A maga kiállítás! Micsoda remek siker volt az!

A művészete? Igen, valamikor szép dolgokat festett. Igen, azelőtt irigylésre méltónak tartották helyzetét kollégái . . . — Régen . . . Pedig még csak néhány hónapja és mégis mily messze már és mennyire jelentéktelen előtte az egész! Juliette csak az egyetlen, amiért érdemes élni . . .

A művészet, az élet nem ad olyan hatalmas örömet, mint az a gondolat, hogy látni fogja őt ma este a folyosón, mikor kijön a páholyából. Vinci és Rembrandt nem éreztek soha ahhoz fogható gyönyörűséget, mikor egy-egy mesterművükön a legutolsó ecsetvonást megtették, mint amit ő fog is-

merni, mikor megteszi a gyilkos mozdulatot . . . Ah, ez a mozdulat! Ha csak rá gondolt is, lecsukódott a szeme a gyönyörűségtől.

Jessie biztosan nem látta pokoli mosolyát, mert felkiáltott:

— Igyék hát, Grand Ami! Whisky! Ez az én országom burgondija . . . Benne van a londoni füst, a köd . . . Ne keverje annyi szódával. Igyék!

Gépiesen ivott, miután a kisleány — még soha ilyen fesztelenül nem viselkedett — egyre töltötte poharába a fehér italt . . .

Mámorító melegség száguldozott ereiben. Erősebbnek érezte magát. Megtapogatta kedves revolverét, mely smokingja zsebébe kidudorította s Jessie hirtelen mozdulatot tett, de aztán visszaült helyére.

— Igen, most érezte, hogy él. Most már nem a revolverrel, pusztá kézzel szeretne volna kioltani vetélytársa életét, megfojtani őt a tiz ujjával, lassan, maradozón, kezei alatt érezni a torkát, aztán talán mégis, igen, ezzel a dessert-késsel elvágni azt végül, hogy a vérét lássa folyni, melegen, vörösen s megfüröszteni benne az ujjait . . .

A részegség támadása alatt boszújának lehetőségeit mérlegelte. A megszállás elvesztette minden logikáját, tévovázott, kapkodott . . .

— Jessie, menjünk! . . . Sürgős dolgom van. Aztán meg egy kissé betegek az idegeim. Olyan dolgokat látok, amik . . .

— Még ne, Grand Ami!

— Kénytelen vagyok vele.

— Csak tíz percet még! . . . Olyan boldog vagyok itt mellette!

— Nem . . .

— Kérem, csak addig maradjon, a míg az a pneumatikus óra, melyet a függönyre sen át ide látunk, egynegyed tizenegyet mutat . . .

Hogy kényszerítse a visszaülésre, átölelte nyakát karjaival. És ártatlanul, ott maradt mellette, térdén állva s lélekzetük összevegyült. Kezdetleges és és édes szókat sugott a fülébe. . . Ügyetlen gyengédséggel tartotta magához szorítva.

A szép, fiatal test melege, illata egy kissé megszállította a festőt. Ott maradt. De örült vágya az ölésre még megmaradt, megnövekedett. És most már a feje is fájt, oh, de mennyire!

Az előre meghatározott órában a rettenetes megszállás felállásra kényszerítette.

— Most igazán mennünk kell!

A leány egy tekintetet vetett a nagy óra felé s boldogan felkiáltott:

— Megmentve! Meg van mentve, Grand Ami! Ma délután az inasa hallotta, hogy álmában beszélt s kitalálta a szándékát . . .

Telefonon értesített róla engemet. Hogy az életét és művészetét megmentsem, elmentem figyelmeztetni azt a gonosz asszonyt és

szik a felügyelő bizottság és a főszámvevő javaslata között fennálló nagy különbség elfogadását.

A hajduböszörményi dráma a debreceni esküdszék előtt.

Vincze Márton gyilkosait elítélték.

A közönségnek még élénk emlékezetében van az a családi dráma, amelynek forszalmas kifejlése a most mult tavasszal nagy izgalomba ejtette Hajduböszörmény város tanyai lakosságát. A sablonos paraszt-dramáknak abból a fajtájából való ez az eset, amelyben a részeges férj brutalitása pokollá teszi a hozzátartozóinak életét s amelyben az agyongyötört feleség hitvesgyilkosság árán próbál menekülni az élete megrontójától.

(A gyilkosság.)

A hajduböszörményi rendőrségen ez évi május 26-án reggel megjelent Vincze Mártonné Monori Juliánna és bejelentette, hogy az ura az elmúlt éjszaka öngyilkos lett. Elmondta, hogy nem tudja bizonyosan: öngyilkossági szándék vagy tévedés esete forog-e fenn, a tény az, hogy a férje, mikor az éjjel mulatozásából ittasan hazatért, egy üveg marólugot hajtott fel s attól reggelre meghalt. Ő nem látta, amikor az ura megitta a mérget, csak reggel, amikor hiába költögette a férjét, látta, hogy az üvegből hiányzik a marólug. Fölmutatta egyszerűen Veres Menyhért orvos bizonyítványát, amely igazolta, hogy Vincze Márton öngyilkos lett.

A rendőrségen kérdezni kezdték az asszonyt a házasságlete körülményeiről s Vincze Mártonné a kérdéskere való válaszaiban minduntalan ellentmondásba keveredett. Végre kijelentette, hogy könnyíteni akar a lelkén és bevallja, hogy ő tette el láb alól a férjét, mert türehetlenné tette az életét s hogy a férje megölésében a testvérbátyja, Monori Sándor böszörményi földműves volt a segítségére. Elmondta azután részletesen a bűncselekmény körülményeit. Vincze Márton állandóan a korcsmákat jár-

a szeretőjét. Eltávoztak Párisból azonnal és holnap egy yachton világkörüli utra indulnak. Én pedig magát idehoztam. Az utolsó vonat Cherbourg felé elment, már nem bírja utolérni őket... Meg van mentve!

Vörös méregfátyol borult a festő szemre. Ölési vágya megnövekedett. Kezét előrenyújtotta és megragadta a szegény kicsikét.

— Igaz? Igaz ez? — ordította magánkívül.

— Igaz, kedves nagy barátom... Nem fejezhettem be. Egy rettenetes mozdulattal, mely szinte befejezése volt a bosszorkány nyomásnak, mely egy hete gyötörte, a dessert-kést beledöfte a leány gyermek nyakába. Nem is sóhajtott és az esése is igen kevés zajt okozott a vastag szőnyegen.

Az örült néhány pillanatig magánkívül állt helyén... Hát mi történt vele? Nagy egek! A szeretett asszony a távolban van s már nem érheti utól!... Elment a mássikkal!...

Nehézkesen térdre esett és zokogni kezdett:

— Juliette! Juliette! Juliette!...

Három hónappal később ugyanezt a nevet emlegetve halt meg az örültek házában.

ta, nem dolgozott, nem keresett semmit, minden éjszaka részegen vetődött haza a tanyára s folytonosan civakodott, ütlegette s gyakran azzal fenyegetőzött, hogy megöli őt is, meg a gyermekeit, kipusztítja az egész családját. Elpanaszolta a bánatát a bátyjának, Monori Sándornak, aki vigasztalta s azt mondta neki, hogy véget vet ennek az állapotnak.

Május 26-ikára virradó éjszaka ott volt a bátyja az ő tanyájukon. Vincze Márton részegen jött haza éjféltájban s amint betette a lábát a lakásba, rögtön ütni kezdte a feleségét. Monori Sándor ekkor lefogta a részeges embert, megkötözte, azután Vinczénével együtt a szájába öntöttek egy üveg marólugot, amely néhány óra múlva megölte a brutális embert.

A böszörményi rendőrség úgy Vincze Mártonnét, mint Monori Sándort letartóztatta s bezáratotta őket a debreceni ügyészség fogházába, ahol azóta mindketten vizsgálati fogságban vannak. Vincze Mártonné áldott állapotban került a fogházba s itt szülte meg gyermekét, aki most is vele van.

(A főtárgyalás.)

A kir. ügyészség Vincze Mártonné és Monori Sándor ellen a Btk. 279. paragrafusába ütköző szándékos emberölés bűntette miatt emelt vádat s ezzel a váddal terhelten vallottak mindketten ma a debreceni esküdtbíróóság előtt. A főtárgyaláson Hoffmann József kir. ítélőtáblai bíró elnökölt, a közbíró képviselőtében Gáthy Bálint kir. ügyész jelent meg, a vádlottak védelmét Kardos Samu dr. ügyvéd helyettese, Saitz Márton dr. látta el.

Az esküdszék megalakítása után az elsőrendű vádlottat, Vincze Mártonnét hallgatták ki. Az asszony, aki csecsemő gyermekét a karján tartja, nagyon gyengének látszik s ezért az elnök engedélyével ülve válaszol a hozzá intézett kérdésekre. Zokogva beszél a házassátleteréről s elmondja, hogy részeges férje mennyire kizozta és hogy gyakran leöléssel fenyegette.

Több ízben panaszkodott emiatt bátyjának aki azt felelte, hogy majd végez a brutális emberrel.

— Mért nem vált el a férjétől? — kérdezte az elnök.

— Azért, mert azzal fenyegetett, hogy csak addig élek, amíg elhagyom. Így hát türetem tovább.

— Hogy történt a gyilkosság?

— Az uram május 26-ikán hazajött részegen. Ott várta már Sándor bátyám s amikor megüttött, Sándor a részeg embert lefogta, megkötözte, aztán egy üveg pálinkát összekevert maróluggal s azt a férjem szájába öntötte. Mikor a folyadék csipős ízét a férjem megízlelte, kiköpte; erre Sándor befogta az orrát, majd azt mondta, hogy fagjam én is a száját kifeszítettük, aztán a marólugot beleöntöttük a szájába. Abban állapotunk meg ezután, hogy öngyilkosnak jelentjük be az uramat, de a rendőrségen bevallottam a dolgot.

A másodrendű vádlott, Monori Sándor ugyanígy adta elő az esetet. Elmondta, hogy az ő terve volt Vincze megölése, mert a részeges ember kizozta a hugát és megöléssel fenyegette. A huga eleinte nem akart erről halni, de később beleegyezett. Május 25-én éjjel — folytatta — amikor a sógor részegen hazajött, megkötöttük és bevittük az istállóba. Bementem a házba és elkészítettem a pálinkát a maróluggal. Egyik üvegben pálinka volt, a másikban marólug. A marólugot hugomnak adtam. Nem magyaráltam neki semmit, —

mindjárt megértette a szándékomat. Itt van sógor, nesze, igyál pálinkát. Ő ivott. Erre kiáltottam a hugomat, hogy hozza a marólugot. Megfogtam a sógor száját, befogtam az orrát, a hugom pedig beleöntötte a marólugot. Éjszakán a kint hagytuk a csürben, ott hengergőzött. Reggelre kocsihoz tettük, de a böszörményi határban meghalt. Veres orvos urhoz mentünk, azt mondtuk, hogy részegségében ivott zsíros szódát.

Az elnök kérdésére elmondta a vádlott, hogy nagyon megbánta a tettét.

A boncolási jegyzőkönyv és az orvosszakértők béményének felolvasása után a tanukat hallgatták ki. Bodó József, Vincze Imréné, Kiss Károly, Tóth József, Boros Jánosné, Gajdán Gábor és Karap Kálmánné tanuk mindnyájan azt vallották, hogy Vincze Márton részeges, rabiátus ember volt; folyton civakodott a feleségével és arról is tudnak, hogy Vincze a családja lemészárlásával fenyegetőzött.

A bizonyítási eljárás befejeztével megszövegezték a kérdéseket s a perbeszéd elhangzása után az esküdtek visszavonultak tanácskozásra.

(Az ítélet.)

Kévessel hét órakor hirdették ki az esküdtek verdiktjüket, amely mindkét vádlottat erős felindulásban elkövetett szándékos emberölésben mondta ki bűnösnek. A törvényt alkalmazó bíróság e verdikt alapján Vincze Mártonnét három évi fegyházra, Monori Sándort pedig négy évi fegyházra ítélte.

A büntetés kiszabásánál a törvényszék Monori Sándorral szemben súlyosbító körülménynek tudta be, hogy ő volt a bűncselekmény értelmi szerzője s ő bírta rá testvérét is, hogy férje megölésében segédkezzék. Vinczénével szemben enyhítő körülmény gyanánt tekintette a bíróság, hogy a testvére bujtotta föl az ölésre, végül mindkét vádlott javára enyhítésül szolgált büntetlen előéletük, töredékes vallomásuk s hogy megbánást tanúsítottak.

Az ítélet jogerős.

Terjed a kolera.

Ujabb gyanus megbetegedések.

Csak tegnap állapította meg a főváros főorvosa, hogy nincsen kolera s már több koleragyanus beteget szállítottak ismét a járványkórházba.

A főorvosi hivatal jelentése szerint kétség telen, hogy az utolsó két eset is ázsiai kolera. A gyanus betegek száma is napról-napra szaporodik.

A bakteriológiai intézetben most fejezték be Markusek Imréné planétás asszonyról a vizsgálatot, a mely ázsiai kolerát állapított meg. Markusekné tudvalevőleg Soroksárról a fiával jött Budapestre, a mikor egy hűvösvölgyi kocsi hirtelen rosszul lett. Bement a Szent István-kórházba, a hol kolera gyanusnak találták és elküldték a Szent Gellért-kórházba. Ott rosszabbra fordult az állapota, — kinzó görcsök lepték meg, s általában olyan koleraei tünetek mutatkoztak rajta, a melyek a leggyanusabbá tették a betegségét.

Most aztán kétségtelenné lett, hogy Markusek Imréné is abba a szomorú névsorba kerül, — a mely a kolera pusztításait tünteti föl.

A másik új pozitív kolera-beteg Flórián Sándor munkás. Tegnap a Hajó-utca 2-ik sz. háznál rosszul lett. Dr. Magyarévits Mladen főorvos megvizsgálta, s minthogy kolera tü-

netek mutatkoztak a betegen, nyomban be-szállították a járványkórházba, a hol izolálták. A tisztí főorvos intézkedésére gondosan fertőtlenítették mindazokat a helyeket, a hol — Flórián megfordult és azokat az embereket, a kikkel az utóbbi napokban érintkezett. A Szent Gellért-kórházban óráról-órára rosszabbodott az állapota. A bakteriológiai vizsgálat még nem hozhatott eredményt ugyan, de a főorvosi hivatal és a járványkórház egybehangzó jelentése szerint — kétségtelen ebben az esetben is az ázsiai kolera. Tegnap közölték a lapok, hogy Flórián a Roheim-telepen dolgozott. Azóta megállapították, hogy ott mintegy két év előtt dolgozott.

Ujabbban a járványkórházba viték a következő gyanus betegeket: Kovács István 50 éves kocsi, Juhász Irma 15 éves munká-leányt, Havranek János munkást és Tóth Károly hajóst.

Pozsonyból táviratozzák, hogy abban a házban, ahol Szügy községben a Ciba házaspár kolerában meghalt, ma koleragyanus tünetek közt megbetegedett Vaskovics Teréz 6 éves leány.

Khuen a királyhoz megy.

A politika eseményei.

A miniszterelnök audienciája körül folyik most a beszélgetés politikai körökben. Emellett sokat beszélnek természetesen Gautsch látogatása nyomán arról a tárgyalásról, amely most a huskérésben a két kormány közt — meg fog indulni. Persze a beszélgetések csak kombinatív dolgokat tudnak felszínre hozni.

A politikai eseményekről fővárosi tudósítónk ezeket jelenti.

A miniszterelnök audencián.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök a jövő hét elején utazik Bécsbe, hogy kihallgatáson jelenjék meg a királynál.

Marosvásárhely az obstrukció ellen.

Marosvásárhely törvényhatósági bizottsága tegnap délután tartott ülésén kezdte meg annak az obstrukcióellenes határozati javaslatnak a tárgyalását, a melyet **Bernády György** polgármester terjesztett a közgyűlés elé elfogadás végett. Az ülés elejéről hoznak tudósítást a reggeli lapok, de a közgyűlés benyúlt az éjszakába is. — Az éjszakai közgyűlésről a következőket jelentik Marosvásárhelyről:

Az ellenzéki szónokok obstrukciós beszédekkel akarták megakadályozni a határozati javaslatnak elfogadását. Egymásután szó laltak fel: **Erős József** ügyvéd, akit az elnök a hadsereg megsértéséért rendreutasít, **Farkas József** kereskedő, **Soós Albert** mészáros, **Bodó Lajos dr.** ügyvéd, **Székely Dénes** iparos, **Gáspár Antal** birtokos, **Petrás Géza** kereskedő, **Vaday Sándor** kereskedő, **Kóbor János** tanár és **Petri Zsigmond**. Közben a javaslat mellett **Hadik József** iparos és **Bürger Albert** gyáros szólaltak fel.

Az ellenzék részéről **Bedő Sándor dr.**, **Bedőházy János**, **Ugron Gábor** és **Petri Zsigmond dr.** a zárszó jogával is éltek, mire **Bernády György** polgármester felszólalt és ismételt kijelentette, hogy a javaslat minden szaváért vállalja a felelősséget és kéri annak elfogadását.

Haller gróf főispán erre bezárta a vitát és elrendelte a szavazást. Az ellenzék részéről **Bedő Sándor** és **Ugron Gábor** halasztó indítványt tesznek, de ennek az elnöklő főispán nem ad helyet, hanem — **Ugron** kérelmére — elrendeli a névszerinti szavazást.

Aszavazás eredménye az lett, hogy a tanács javaslatát **39 szóval 27 ellenében elfogadták**. **Bedőházy János** a kérdés feltevése miatt felebbezést jelentett be.

A miniszterelnök a paktumról.

A N. Fr. Pr. arról adott hírt, hogy gróf **Khuen-Héderváry Károly** miniszterelnök a báró **Gautsch** osztrák miniszterrelükkel folytatott tárgyalásokról való egyik nyilatkozatában azt említette, hogy a tárgyalások új alapon indultak meg. Ez az új alap pedig abból áll, hogy a magyar kormány lemondott az an-nabergi csatlakozás feltételéről, ezzel szem-ben viszont az osztrák kormány megelégszik kisebb husmennységgel behozatalához való hozzájárulással is.

A miniszterelnök ma d. e. nyilatkozott egy hírlapíróknak, a ki megkérdezte, hogy mi igaz a bécsi lap híréből.

— A kérdés tárgyalás alatt áll. — felelt a miniszterelnök — én magam pedig, szakkérdésről lévén szó, szakminiszter jelenléte nélkül érdemben nem foglaltam állást.

A hírlapíró ezután a Magyar Hírlap-nak arra a tegnapi tudósítására hívta fel a miniszterelnök figyelmét, a mely szerint **Khuen** ischli audienciája után paktumos tárgyalások fognak kezdődni az ellenzékkel. Ezt a hírt a miniszterelnök kereken megcáfolta a következőkben:

Terveimben semmiféle változás nem állott be, sem paktumról, sem kopromisszumról nem tudok, ilyet nem is kezdeményezek. A helyzet változatlan, az én álláspontom is változatlan marad.

A házasságtörő hitves.

Bécs és Bangkok között.

Érdekes házasságtörési pört tárgyalt tegnap a bécsjózsefvárosi járásbíróóság. A fiatal asszony ellen, aki a siámi Bangkokban lakó férjét megcsalta, tanu gyanánt föl akarták vonultatni a saját — hétéves leánykáját. De erre végül sem volt szükség, mert a kikapós hölgy maga is beismerte, hogy viszonya volt egy s más bécsi katonatiszttal.

A házasság 1903-ban jött létre **Herczka Árpád**, most Bangkokban lakó nagykereskedő és bécsi származásu neje, **Herczka Mária** között. De a frigyük, melyet a messze indiában kötöttek, csak rövid ideig volt boldog s egy borus napon az asszony elhagyta az urát. A szép asszony visszatért Bécsbe, ahol folyvást katonatisztekkel lát-tak az utóbbi időkben. A kikapós menyecske életmódjáról hírt kapott a férj és mert válni is akart tőle, előbb pörbe fogta — házasságtörésért.

Elegáns toalettben jelent meg a szép vádlottnő a tárgyaláson, melyen nem sokat teketóriázott, hanem beismerte, hogy szívesen látta maga körül a fess katonatisz-teket.

— De csak — sietett hozzátenni — az elmúlt január, február és március hónapokban.

— És miért tette ezt, holott ön férjes asszony? — kérdezte a bíró.

— Valahogy csak kellett vigasztalódnom az egyedüllétemben.

— Mit gondol, türheti ezt a férje?

— Oh, nagyon jól tudom, hogy ott Bangkokban ő sem él csupán az imádságból. — (Nagy derűtlenség.)

Az anyós kihallgatására került ezután a sor. Az agg urnő kereken szemébe mondta menyének, hogy kár szépítgetni a dolgot, mert a hitvesi hűség sohasem tartozott érnei közé.

— Hisz a kis 7 éves leánykád is in flagranti tetten ért!

A bíró: Csak nem volt az anya erkölcs-telenségének a kisleány szemtanúja?

— A gyermek sokat mesélhetne.

Herczkáné, mikor erre nézve felelnie kellett, megint őszintén vallott.

— Nem tagadom, ha a tiszt vizitelt nálam, ott volt a leánykám is. De én mindig spanyolfalat állítottam föl s arról nem tehetek, hogy a gyerek azon átkukucskált.

A vádló, a férjnek ügyvédje kijelentette, hogy nem kér ugyan szigorú büntetést, de legalább pénzbüntetést mégis kér a házasságtörő asszonyra, mert csak így érheti el fele azt a célját, hogy nejétől elvál-lasszák.

A bíró **Herczkánét** elítélte száz korona pénzbüntetésre, már a saját beismerése alapján is, enyhítő körülménynek véve, hogy egy teljes évig távol, még pedig igen távol volt — a férjétől.

Szilassy Etelt meglopták.

Ötszáz koronájával megszökött a társalkodónője.

Kipirult arccal, haragosan villogó szemekkel, de gyönyörű toalettben s az ismert gyönyörű fehértoallas kalapban állított be ma a rendőrség büntügyi osztályára **Debrecen** jövőendő kabaré-igazgatónője, a leg-bájosabb **Körösházy Ilona**, azaz **Szilassy Etel**. Kezében, összeszorított öklében egy csuf kis levéllel mondta el **Komlóssy Pál** rendőrkapitánynak azt a csunya kabaré-históriát, amely vele ma történt. Meglopta a társalkodónője, aki a lopás elkövetése után megszökött, de hagyott itt maga helyett egy csunya levelet. A háládatlan, a hűtlen, a haszontalan társalkodónő **Zadovác Mária** nemcsak hogy meglopta, de még meg is boszantotta a kabaré-igazgatónőt, aki nem is az ötszáz koronát bánta, mint inkább azt a levelet, amelyet bünyjelként oda helyezett **Komlóssy Pál** kapitány asztalára.

Azt mondja abban a levélben az a csuf **Zadovác**, hogy ne busuljon, ne krenkolja magát a művésznő az ő 500 koronával egybekötött eltűnése miatt. Nyugtassa meg magát, mert a pénzen kívül minden másban kvittek. Azt írja a **Zadovecz** társalkodónő, hogy ha a nagysád mondott róla rosszat, legyen nyugodt, ahol tehetette, ő is leszólta a nagyságát is, ahogy csak lehetett s elmondott róla mindent, amit csak lehetett, sőt azt is, amit nem lehetett. A pénzéért se busuljon — mondja tovább a kis levélben **Zadovác Mária**, a hűtlen társalkodónő — azt bizonyos összegek levonása után postán majd el fogja küldeni a művésznőnek.

A szörnyű levél holtra gyűrődött, míg jegyzőkönyvbe mondta **Szilassy Etel** a panaszt. A hálátlan **Zadovác Mária** még fél tizenegykor vele volt a **Riesz-cukrászdában**, még édességeket fizetett neki. A művésznő onnan hazaküldte a pénzzel **Hadházi-ut 24.** számú lakására a hűtlen **Marit**, amikor azonban hazament utána, már csak a levél volt otthon, a társalkodónő s a pénz pedig nem. Mert a ravasz és rosszlelkű **Zadovác Mária** közben összepakolt egyet-mást, megírta a levelet s azzal eltűnt.

Komlóssy Pál dr. rendőrkapitány jegyzőkönyvbe vette a panaszt s ő is úgy tett,

Valódi angol és hazai gyártmányu gyapjuszövet újdonásokat legnagyobb választékban, szigorú szabott árak mellett szerezhetjük be **Weisz Adolf** posztó nagykereskedőnél, **Debrecen, Kossuth-ut oza 1 sz. alatt.** :-: Első Debreczeni Takarékpénztár ujonnan épült palotájában. :-:

mint a társalkodónő a levélben, vigasztalta az elkeseredett, haragos művésznőt, hogy majd megkerül a pénz. A kabaré-igazgató művésznő — hejh, ha akkor kézbe kaphatta volna a Mari kontyát, meg egy jó enyelű esernyőt, de megválaszolta volna azt a kis levelet — nem vigasztalódott meg, haragosan írta alá a jegyzőkönyvet s hajtatott haza társalkodó nélküli lakására.

A rendőrség pedig most erélyesen keresi a hűtlen Máriát, akinek neve Zadovác és aki olyan hálátlanul társalkodott a nagy művésznővel. Személyleírás is adott ki, hogy aki megismeri arról a társalkodónőt, szóljon neki, hogy menjen fel a rendőrségre, mert keresik. E személyleírás szerint így fest egy társalkodónő, aki csuf kis levelet ír, 500 koronát elsikkaszt s akit Zadovác Máriának hívnak: 35 év körül van, közep sovány termetű, sápadt, sovány arcu, őszülő barna haja van, kissé pisze, fekete sima kalapot, fekete szoknyát hord s állandóan nála van egy fekete kopott kis kékításka.

Igy írja le a rendőrség Zadovác Máriát azután a leírás után, amit a haragos, szép művésznő rebegett el Máriáról, a ki most már ki tudja hol van az ötszáz koronával és a levélírás emlékével.

HIREK.

— **Debrecen az Emke-ünnepélyen.** Az Emke most tartja két napra tervezett jubileumi ünnepségét, amelyen Debrecen városát Kovács József polgármester, Márk Endre udvari tanácsos és K. Tóth Mihály dr. kultúratanácsnok képviselik, akik ma délben utaztak el Kolozsvárra.

— **A portugál ellenforradalom.** Lisszabonból táviratozzák: A kormány köréből származó értesülés szerint a monarchista felkelők csapata még spanyol földön van és csak egy kis része tört be tegnapelőtt az országba. A monarchisták vezére Concucos volt portugál kapitány, aki a legközelebbi napokban kétségtelenül újból meg fogja kísértetni az országba való benyomulást. A kormány egyelőre 5000 carbonarit küldött az északi határra, de tegnap este már egy hadtestet mozgósította. A minisztertanács huszonnégy órája permanenciában van.

— **Tanárválasztás az iparosiskolában.** E hó 9-én délelőtt tizenegy órakor tartja meg az ipartestület termében a debreceni iparostanonc-iskola felügyelő bizottsága választó ülését, amelyen a négy rendszeresített tanári és tizenhét óraadói állást fogják választás után betölteni.

— **Magyar név.** Koch Gyula temesvári illetőségű lakos saját, valamint kiskoru gyermekeinek, Magdolnának és Imre Györgynek vezetéknévét Kutas-ra, Adler Oszkár máv. mérnök vezetéknévét Antal-ra, Sári János saját, valamint Irma, Gyula és János nevű kiskoru gyermekeinek vezetéknévét Szigeti-re kért változtatása belügyminiszteri engedéllyel megengedett.

— **Késik a Szikszay-Tábornok házak építése.** Megirtuk, hogy a belügyminiszter a Szikszay és Tábornoki házak terveit azzal küldte vissza, hogy azokon a tervezők változtatásokat tegyenek és erőművi számításokat terjesszenek fel. A tanács a miniszteri rendeletet kiadta az építésznek azzal, hogy a kívánt pótlásokat nyolc nap alatt terjesszék be. Az építészek tegnap jelentették be a polgármesternek, hogy nyolc napon belül a tervmódosításokat betérjesztik, egyúttal azonban azt is bejelentették, hogy a miniszter által kívánt számításokat már az első feltérjesztéshez csatolták.

A tanács tekintettel arra, hogy a késedelmeskedésből a városnak óriási kára lehet, mert ha az idén nem kezdenek meg az építkezéseket, a város egy félévi bérösszegetől esik el, kimondta azt is, hogy az esetleges károkkért, amelyek a két miniszteri leirat, a mostani és a jóváhagyó rendelet közti időben előállott késés miatt érheti a várost, a tervező építészeket Pavlovits és Szilágyit és Tóth Istvánt teszi felelőssé.

— **Repülőgépen Londonból Afrikába.** Londonból táviratozzák: Graham White, az ismert angol aviatikus elhatározta, hogy repülőgépen Londonból Afrikába megy. Az utat egyfolytában akarja megtenni és azt hiszi, hogy negyvennyolc óra alatt Afrikába ér. White már a legközelebbi napokban utnak indul.

— **Zádor Lajos adományai.** Az általános tiszteletben áll ófenyéri Zádor-családot ez évben rövid egymásutánban két haláleset sújtotta le. A családnak két, nagyon szeretett, dédelgetett kedvence halt meg, előbb Zádor Ervin dr. és néhány hónap múlva Zádor Irén. A nagy jövőre hivatott fiu halála nyomán fakadt könnyek még fel sem száradtak, a siron még ki sem tudott zöldülni a fiú, amikor már a lesújtott családot a másik csapás érte, meghalt a fiatal, bájos leány. Az egész város igaz, mély részvéte és tisztelete vette körül a két koporsót és a mélyen sújtott családot, hogy enyhítse azt a mérhetetlen fájdalmat, amelyet a kettős csapás fakasztott a családban.

Ez a nagy fájdalom ma még sajog ugyan, de már szeretettel teljes emlékezteté tumpult le, de azokban a szivekben, amelyekben szeretet él, az egyik nemes érzés felkelti a másikat, a fájdalmas emlékezet a szeretetet, a szeretet a jótékonyt, a mely a maga fájdalmát úgy enyhíti, hogy másokkal jót tesz, cselekszi a szépet és jót. Így tett most Zádor Lajos kir. tanácsos, a Debreceni első takarékpénztár elnökgazgatója, aki boldogult gyermekei, Ervin és Irén emlékére a maga és felesége nevében a következő alapítványt tette, illetve adományokat adta:

Debreceni kereskedő társulatnak alapítvány	200 K
A jótékony nőegyletnek adomány	200 „
A Szent Erzsébet nőegyletnek adomány	50 „
Az evang. filléregyletnek adomány	50 „
Az Izraelita nőegyletnek adomány	50 „
A Siketnéma egyesületnek adomány	50 „
A Mentőegyesületnek adomány	50 „
A Debreceni dalegyletnek adomány	100 „
A főiskolai kántusnak adomány	100 „
Összesen	850 K

Ezenkívül szép reményekre jogosító fiuk, dr. Zádor Ervin nagyértékű könyvtárát díszes szekrényével együtt a kereskedő társulat ifjúsági könyvtárának adományozták. hol az külön kezelés alatt fog állani. Ezek az adományok fogják hirdetni a Zádor-család emlékeztetését s az adakozók lelki nagyságát s fenkölt gondolkodását.

— **Új iparosok — megszűnt iparosok.** Az ipartestület előjárósága ma tartott ülésén tudomásul vette, hogy a következők nyertek iparigazolványt: P. Ezer József nő szabó, Sulyok Ferenc horfoly-fodrász, Tanasi Mihály névműves, Fedák Lajos sütő, Wolfberg Mihály könyvtáros, Bagó Mihály sütő, Berkovits Sámuel férfi-szabó, Tüdös Lajosné fodrász, Katz Róza nő szabó, Széll Gergely kalapos, Paulov István ékszerész, vésnök, Markovics Ábrahám Hirsch órás és ékszerész, Sugár Samu férfi-szabó, Medgyesi János csizmadia, Elek Péterné nő szabó, Szabó Miklós férfiszabó, Nagy István gubás, Keresztesi Antal és Keresztesi Antalné órás, és ékszerész. Tokai

Gyula kis kőműves, Kertész és Hoffmann építész, Bodnár János lakatos, Vince István sütő. Az iparukat beszüntették: Pál Ferenc csizmadia, Keresztesi Antal aranyműves, Busi Ferenc kőműves, özv. Retyár Kristófné hentes, özv. Tóth Györgyné csizmadia, özv. Protes Jánosné esztergályos, Berger Dávidné mészáros, Schwarcz Salamon szücs, özv. Farkas Mihályné cipész, Nagy Gáborné cipész, özv. Dalmi Józsefné csizmadia, Erdei István lakatos, Balog István sütő, Glückmann Samu férfi szabó, Kiss Istvánné mészáros, Radó Dávid cipész, Schneider Imre szabó, Winkler Kálmán mázólo, ifj. Kiss Mihály hentes, Molnár János kis ács, Lukács József kovács.

— **Az új köztisztasági intéző.** A városi tanács ma tartott ülésén töltötte be a város köztisztasági és fuvarozási vállalatánál rendszeresített intézői állást. Szavazattöbbséggel Kövendy Domokost a város gazdasági felügyelőjét választották meg, aki ebben az állásában a városnak nagy szaktudású, szorgalmas s ambiciozus tisztviselője volt. — Ő készítette el az idejéig a városi vagyonleltárt is.

— **Kitüntetett inasok.** Az ipartestület mai előjárósági ülésén 42 tanulót szabadított fel, akik közül ketten Kemecsey Lajos esztergályos, akik K. Tóth Antalnál tanult és — Szücs Sándor, aki a máv. műhelyben tanult, 1—1 aranyat és szép díszlevelet, Zeelinger Ede címfestő, aki Zeelinger Edénél és Stenszky Antal lakatos, aki a máv. műhelyben tanult, díszlevelet kaptak.

— **A mentőegyesület segélye.** A debreceni mentőegyesület azt kérte a tanácstól, — hogy évi segélyét emelje fel. A tanács a méltányos kérést a jog- és pénzügyi bizottsághoz tette át. Ez alkalommal szóba került, hogy a mentők részére nem áll rendelkezésre kellő számú eszköz, csupán két kocsi van s ez nagyon kevés s hogy célszerű volna egy — automobilt is beszerezni számukra. Szóba került az is, hogy a mentő-egyesületet az orvosi kar bevonásával kellene szervezni.

— **Öngyilkos kereskedő.** Temesvárról táviratozzák: Néhány héttel ezelőtt Freiburger Ignác kereskedő, akinek felesége és nyolc gyereke van, eltiint Buziás-füzdőről. Freiburger, aki hatvankilenc esztendő, ma Budapestről levelet írt a feleségének, amelyben arról értesíti, hogy anyja sírján öngyilkosságot fog elkövetni s nem sikerült spekulációk kergetik a halálba.

— **Köszönet.** A debreceni izr. nőegyesület néhai Erzsébet királyné nevére tett alapítvány kamataiból a siketnéma gyermekek segélyezésére 20 koronát szavazott meg s küldött a mai napon kezeimhez. A szíves adományt ezuton is hálaosan köszönöm. Gácsér igazgató.

— **A nyilas-telepi népiiskola.** Megemlékeztünk arról, hogy a nyilas-telep és a körülfekvő tíz telep lakossága azzal a kéréssel járt Kovács József polgármesternél, hogy alkalmas helyen az érdekelte telepek lakosainak gyermekei részére a város iskolát állítson fel. Kovács József polgármester a kérést a tanács elé terjesztette, amely ma elrendelte, hogy a mezőrendőrkapitányság írja össze a kérelmező telepeken az iskolaköteles gyermekeket.

— **Az ifjúsági játéktér.** Géresi Kálmán tankerületi főigazgató ma értesítette a várost hogy a kultuszminiszter nem tartja alkalmasnak a középiskolai ifjúság részére a város által kijelölt területet, mert az messze van és azt kívánja, hogy a korcsopályának tervezett területet engedje át a város. A tanács, a mely az értesítést a jog- és pénzügyi bizottsághoz tette át, kimondta egyúttal, hogy a miniszter kifogásai nem állanak meg, mert a kijelölt hely igen alkalmas, nincs is tulmessze s ma már kényelmes ut s villamos közlekedés vezet oda. A kért területet pedig már azért sem engedhetik át, mert ott korcsolya és csónakázó tavat okvetlenül kell létesíteni.

Fehérműt csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít

FEUERSTEIN

Piacz-utca 42. sz. (Lamprecht palota).

Arany János-utca 15. sz.

mosó intézete Piacz utca 64.

— **Földrengés Kecskeméten.** Tegnap este kilenc órakor ismét közepes erejű földrengés volt Kecskeméten, a rengést moraj követte s igen sokan az utcára futottak ijedtekben. A lakosság közül sokan nem merték az éjjelt a lakásban tölteni és az udvaron vetettek ágyat. Hajnali három órakor a földrengés gyöngébben megismétlődött.

— **Schönaich távozása.** Bécsből táviratozzák: Tegnap délelőtt megjelent a hadügyminiszteriumban báró Schönaich és kijelentette, hogy nem vesz részt a hadgyakorlatokon. Lefuvatott minden előkészületet és táviratot küldetett Felsővízközre, ahol az ő szállása ki volt jelölve s tudatta, hogy nem reflektál a lakásra. Estére már köztudomásúvá vált Bécsben az a hír, hogy a hadügyminiszter nem megy manőverre. És ezt mindjárt megtoldották azzal, hogy Schönaich ismételen és ezuttal véglegesen beadta a lemondását. A hírt azután pozitív formában megerősítette a Presse ma reggeli jelentése.

Bécsi hírek szerint a formaszerinti lemondást Schönaich csak Schönbrunnban fogja benyújtani a királynak. A felség pénteken este érkezik meg Schönbrunnba és a közös hadügyminiszter valószínűleg már szombaton délelőtt kihallgatáson jelenik meg előtte. A formális lemondás ekkor fog megtörténni.

Bécsből táviratozzák: A király Ischlből való visszaérkezése után azonnal dönt a hadügyminiszter válságkérdésében. Szombaton délelőtt audiencián jelenik meg Ferenc Ferdinánd trónörökös és nemcsak a kieli flottagyakorlatokról, és a német mértékadó köröknek a marokkói kérdésben elfoglalt álláspontjáról fog beszámolni, hanem ezen az audiencián a király már tudatni fogja a trónörökösrel, hogy kit választott Schönaich utódjául. Szombaton délután vagy este megjelenik a hivatalos kommuniké, mely bejelenteli az új hadügyminiszter kinevezését.

— **Egy gróf fitokzatos eltűnése.** Kassáról táviratozzák: A tizenkilenc esztendő — Croy gróf szeptember 4-én eltűnt Csacáról. A gróftól szürke vadászruhájában látták utoljára, amint a csacai erdőbe igyekezett. A szülők bejelentésére a hatóság megindította a nyomozást, mert nem lehetetlen, hogy a fiatal gróf valami baesetnek, vagy esetleg bűnténynek lett az áldozata.

— **Pénzügyőrök harca.** Szolnokról jelentik: Inczédi István és Kriszta Gábor jászkiséri pénzügyőri felvigyázók, bár együtt szolgáltak, régi haragosok voltak. Tegnap együtt voltak szemlén egy faluban, ott egy korcsmában ültek és vagy három liter bort megittak, majd hazatértek. Inczédi jókedvében ráütött Krisztára egy furkós-

bottal. A többi finác csakhamar segítségére ment Krisztának és jól összeverték Inczédit. Inczédi, aki a dolgot nagyon restellte, szegyenében revolverével mellbelötte magát társai előtt.

— **Csődbejutott kereskedő.** A debreceni törvényszék Brüll Zsigmond debreceni kereskedő ellen megnyitotta a csődöt. Csődbiztosul Álmos Zoltán kir. törvényszéki bíró, tömeggondnokul Keresztesi Kiss József dr. neveztetett ki.

— **Parti-árak az összes divatcikkekben állandóan nagy választékban Györfly testvéreknél, Piac-u. 30.**

— **Nemzeti Orfeum a Nemzeti Kávéházban (Petőfi-tér.)** Ma pénteken és a következő napokon új tagok lélepte! Les Harris eredeti párisi apache duett. Magyarországon először! Fenyvessy Rózsika, cabarett-díva. Virág Saca disouse. Labradoss Trio bécsi szépségek. Teljesen új kacagató bohózat. Szirmai Vilmos, komikus és a többi szerződött tagok.

— **Iskolai könyvek ódon és új állapotban az összes létező iskolák számára kaphatók Hegedűs és Sándor könyv és papirkereskedésében Debrecenben, Kossuth-u. 11. sz.**

— **Hatóságilag fertőtlenített ócska tankönyvek, valamint új állapotban is legelőnyösebben Acél antikváriumában szerezhető be. Legnagyobb tankönyvraktár.**

— **Alföldy Károly tánciskolájában az őszi tanfolyam szept. hó 11-én megkezdődik.** Beiratásokat elfogad bármely időben lakásán Péterfia-u. 2. sz. Telefon szám 510.

— **Bérmálási imakönyvek, római katolikusok számára a legközelebb megtartandó bérmálás alkalmából óriási választékban kaphatók Hegedűs és Sándor könyv és papirkereskedésében Debrecenben Kossuth-u.**

— **Világhírű Jta és Borsalino kalap újdonságok nagy választékban Frank Testvéreknél, Szent Anna-utca sarok.**

— **A Magyar Király kávéházban ma és következő napokon Bercsényi Ferike budapesti hegedűművész vezetője alatt álló symphonikus nőzenekar hangversenyt tart. Karmester Berson Leó.**

— **Iskolás fiuknak kalapok legnagyobb választékban Frank Testvéreknél Szent Anna-utca sarok.**

— **Svetits intézeti és róm. kath. főgymnasiumi tankönyvek Acél antikváriumában szerezhető be.**

Legnagyobb választék
harisnyákban
kötött és szövött árúknak
Márton Gyula és Fia
ujjonnan berendezett **úr- és női divat üzletében**
Főtér- és Simonffy-u. sarok, a városházával szemben. — Flók üzlet nincsen.

— **Perczel Carola tánciskolájában a tanfolyam szeptember 20-án kezdődik meg fiúk és leányok részére. Tandij: 20 korona. Beiratkozni lehet d. e. 9—12, d. u. 2—5-ig a Kandia-utca 15. számú lakásán.**

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel.

Csuz, kösvény, reuma
ellen a legjobb házi szer a híres

KIRALY BALZSAM!

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban időnként több esetknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalom teljesen megszűnteti.

Fog és fejfájást 5 perc alatt megszüntet
Egy nagy füveg ára 2 kor. teljes használati utasítással. Kapható a felfaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ gyógyszer-tárában

Kossuth-u. 8. Kölesönös Segélyező-Egylet új 2 emeletes palotájában.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy **angol és francia**

női divat termemet

Piac-u. 56. sz. alatt megnyitottam.

Kérem a n. é. hölgyközönség szives pártfogását.

Katz Róza, Piac-u. 56.

Tanuló leányok felvétetnek.

Regény-csarnok.

FEHÉR FALAK.

REGÉNY.

Írta: **MAX PEMBERTON.**

Fordította: **Szebenvei József.**

— Akkor holnap én megyek hozzájuk, Matild.

A lány ijedten bámult rá.

— Ha Jurát elfogják, agyonlövik, kegyelmes urnóm. Kegyelmed biztonságban lehet, de ő a halál fia, ha kilép innen. Ne felejtse el ezt az irgalom nevében.

A szeméi villogtak és a keble zihált, amikor ezt mondta. Ulusia a kétségbeesés fenyegető alakját látta benne — de végtelen ijedtsége elárulta.

— Mért beszélsz így hozzám. Matild? — Ki neked Jura?

Matild lesütötte a szeméit és remegő ujjakkal játszott a pusztá padlón.

— Ő az az ember, akit szeretek.

— És mert szereted, attól félsz, hogy en bajba sodrom?

— Igen, igen mert kegyelmed nem tudja az igazságot.

Jó ruhához jó szappant használjunk!

Finom fehérneműjének, drága lepedőinek, finom csipkéinek és himzéseinak mosásához csakis tiszta, jó szappant használjon. Győződjön meg róla, hogy az igazán kitűnő szappan használata milyen előnyös. A saját érdekében kérjük, hogy az összes szappanok közül a legjobbat, a SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPANT vásárolja. Az Ön háztartásában semmi sem olyan rossz, hogy azt közönséges szappannal kellene mosnia. Mosson mindent SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPANNAL, mert legnagyobb kiadósága folytán ez a legolcsóbb szappan.

Mossunk csakis Schicht-szappannal!

A ruha kétszer olyan sokáig fog el-tartani mint azelőtt és még akkor is olyan lesz, mintha teljesen új volna. A SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPAN nemcsak hogy a szennyet távolítja el, hanem konzerválja a szövetet és a színeknek új fényt és új kinézet kölcsönöz. Meggátolja, hogy a ruha a mosásnál összemennyen vagy szételessék s ez annak tulajdonítható, hogy ezen szappan hideg vízben is teljesen feloldódik és vele könnyen moshatunk. Ügyeljünk a SCHICHT névre és a „SZARVAS“ jegyre, mely minden darabon látható.

— Az igazságot?
— Ha elmegy tőlünk kegyelmed, nem azt fogja mondani, hogy Jura meghalt?
— Ha megyek, Matild?
— Igen.
— Nem volna jobb rá nézve, ha maranék?

Matild félig lehunyta a szemét, mintha álmodnék.

— A barátai keresik kegyelmedet, mennie kell, ha biztonságban mehet.

— Mennem kell?

— Igen.

— Mert?

— Majd én vezetem és elmondom, hogy velem volt. — Minél hamarabb. — annál jobb volna Jura biztonsága szempontjából. — De ön tudni fogja, — kegyelmed böles és tudja jól.

Ulusia gondolkozott egy perceg, aztán megkérdezte:

— Jura talán nem Anna anyó fia?

— Tudja kegyelmed, hogy nem.

Olyan egyszerűen, minden hangsúlyozás nélkül mondta, hogy Ulusia nem tudta, hogyan fogadja.

— Tudom valóban, de csak annyit amennyit mondanak.

— Csak annyit?

— Igen. Dehát akkor kinek a fia?

Matild leguggolt egészen a földre és úgy felelt, mint aki magában gondolkodik és nem kérdésre válaszol.

— Azt mondják, a halott Fülöp grófnak a fia.

— Kinek a fia?

— Fülöp grófnak.

— Fülöp grófnak.

— Igen. A gyermek meghalt és a rabkai kápolnában temették el. De ismét feltámadt és a nép ura lesz.

— Ezt a mesélik?

— Oh igen, meseö de a nép hiszi. Meghalt, de feltámadt és a népet vezetni fogja. — Nézz csak Jura arcára és mindent megtudsz. A halott gróf azért halt meg, mert elvették tőle a fiát. Ezt beszélnek a bányában, kegyelmes urnóm.

— És te, aki ismerted, elhiszed ezt, Matild?

(Folyt. köv.)

50 év óta fennálló jó menetelű magyar és német

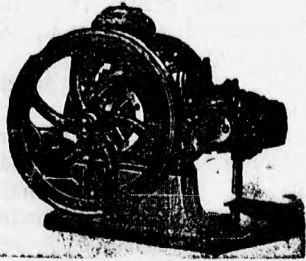
szabó üzlet

változott viszonyok folytán eladó.
Czim a kiadóhivatalban.

**EREDETI
BOLINDER-féle**

**nyersolajmotorok és
nyersolajlocomobilok**

Sürgöny-
czim:
Szabóék

Telefon
76-48
132-50

Szabó Emil és Társánál

Csak kaphatók.

BUDAPEST, VI, Teréz-körút 46. szám.
benzin motorok. Szivógázmotorok. Tejes malomberendezések. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Kérjük a oximre ügyelni.

Bethlen-u. 27. sz. ház

a kollegium közelében eladó.

Értekezhetni Fűvészkerti-u. 2. sz. alatt az emeleti 6. sz. teremben, vagy Csap-u. 9. sz. alatt a tulajdonossal.

Tisztítsd csak

Globus

Fém tisztítókivonattal

a világ legjobb fém tisztítószeré

Világbiálatáson St. Louis 1904. Grand Prix.

Jobban tisztít mint minden más érc tisztítószer.

Bélyegzőt, pecsétnyomót,

zomán cim táblát és mindennemű vésést olcsón készít

Első Debreczeni Vésnöki Műterem

Eatthyány-u. 22. sz.

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

**Karczagi
agyagiparnál**

Karczagon szerezhető be.

A nagymagyaralföldi

építő és műszaki részvénytársaság

tudomásul hozza a nagyérdemű közönségnek, hogy Hunyadi-u. 10. sz. alatt

építő és műszaki irodát nyitott.

Elvállal: mindennemű magas és mély építést, összes vasbetonmunkát azok tervezését és felülvizsgálatát.

Épít részletfizetésre mindennemű építkezést és

Díjtalanul készít költségvetést és szolgál tanácsal műszaki ügyekben.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kérjük.

**Nagymagyaralföldi építő és
műszaki r. t.**

Csomagolt Vasaló szén

darabos és apró faszén, tűzifa aprítva és oltszámra. Valódi porosz kőszén és kovács kőszén legolcsóbb árban házhoz szállítva kapható

Jakobovits Testvéreknél

Hatvan-u. 9. — Telefon 280.

Waggon vételnél kedvezményes ár.

Iskolás fiuk és leányok részére

intézeti fehérneműek

zsebkendők, matraczok, paplanok, flanel takarók, esőernyők

**Donogán és Somossynál
DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.**

301/1911. V. szám.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város törvényhatóságánál elhalálozás folytán megüresedett s az alábbi határidő lejártá után tartandó legközelebbi bizottsági rendes közgyűlésen választás útján betöltendő kiadói állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A kiadói állás évi 2000 korona fizetés és 400 korona lakbérből álló javadalmazással van egybekötve.

Megkivánom jegyezni, hogy ez a javadalmazás a város vonatkozó szervezeti szabályzatának felsőbb hatósági jóváhagyása esetén emelkedni fog.

Felhívom mindazokat, kik erre az állásra pályázni kívánnak s az 1883. évi I. t. cz. 19. §-ában körülírt minősítéssel bírnak, hogy képzettségüket igazoló összes okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényeket hozzam, mint a kijelölt választmány elnökéhez **follyó évi szeptember hó 20-ik napjának délután 5 órájáig** annál is inkább nyujtsák be, mert a későbbben érkező pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Ez alkalommal a választás folytán esetleg megüresedő állásokra is pályázatot nyitok.

Debreczen, 1911. szept. hó 1.

Domahidy Elemér
főispán.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Igazgató, Modern leány, Egyszer élünk jelgére levelek vannak a kiadóban.

Betöltendő.

Szakképzett üzletvezető ujonnan épített szálloda kávéház, vendéglő és borüzlet részére felvétetik Hatvan-utca 61. Emerich Arnoldnál

Gyermektelen, vagy kiscsaládu házaspár házmesternek kerestetik. Jelentkezők Hatvan-utca 44. sz. a. kapnak felvilágosítást.

Ügyes, megbízható szobaleány jó bizonyítvánnyal azonnal felvétetik Piacz-utca 71. I. emelet.

Növendékeket, német nyelv és német irodalom tanítására elvállal német nevelőnő. Telefon szám 183.

Tanoncz kitűnő mesterséghez felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Nyomdásztanoncz, ki 14 életévét betöltötte és két középiskolát végzett, felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-u. 49.

Adás-vétel.

Pormentesítő olaj teljesen szagtalan minőségű, üzletek és irodák részére kapható Deutschnál, fűszer üzlet.

Gőzerővel pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2. Pénzügyi palota.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükkör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsza paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Tankönyvek! Az összes fiu és leányiskolákban használandó tankönyvek **lei áron** kaphatók a **Harmathy** antiquariumában **Füveszkert-u. 14.** Rajzeszközök, rajztáblák, írószerek leszállított áron.

Figyelem hölgyeim! Megnyit az új Parti aruház Degenfeld-tér 1. sz. alatt, ahol ezen két héten egy pár ezer **sejtem, bársony, szövet és batist** blouzek kerülnek eladásra, az árak oly alacsonyra vannak szabva, hogy saját érdeke hogy azt megnézze.

Csemege szállít szép Schaszla 5 kg. kosarakban 36 fill. Darvas Miksa szőlőkiv. tele. Telefon 294.

Jézsei királyi herceg-u. 16. számú ház eladó. Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal. A ház 1917-ig adómentes.

Különféle.

Hová menjünk? A Farkas-féle új orth. kóser bodegába. Hunyadi-u. 17.

Legszebben tisztít, mos és vasal a Krisztály mosóda, Kandia-u. 5.

Tankönyvek legolcsóbban és legszebben köttetnek Seres Testvéreknél, Piacz-u. 2.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.

Házhelyek

a Kaszás-telep Fancsovics-utcán, a vámospércsi-ut közvetlen közelében igen előnyös feltételek mellett eladók. A föld vályogvetésre alkalmas. Homok a helyszínen ingyen áll a telekvevők rendelkezésére.

Vevők a **Jelzalog és Hitelbanknál** (Piacz-u. 30. földszint) jelentkezhetnek, hol a telkekre és esetleg az építkezésre megfelelő kölcsönt is kaphatnak.

Házlebontás miatt!

Mindennemű rajzolt, kezdett és kész kézi munkák, Férfi, Női és gyermek harisnyák, öv zsinórok gyári áron árusítatnak

FÜSTÖS DEZSŐ kézimunka üzletében **Piac-utca 12.**

Harisnya fejelés. — Fehér és színes hímzés váltalat

Órák, ékszerek, ezüstművek

legolcsóbban és legszolidabban

Schiffmann Mór

Órák és ékszer fizletében szerelhetők be **DEBRECZEN, E. u. yadi-utca 14. sz**
Óra javítások, ékszer alakítások kiváló gondnal, legolcsóbban.

Nagy raktár mindentéle használati és díszmű arakból.

Vendéglők, szállodák és nyári mulatóhelyek figyelmébe.

Legmegfelelőbb és ízletes kitűnő minőségű

üveg és porcellánművek

valamint **alpakka, alpakka ezüst, zinnászól vagy acél evőeszközök, lámpák, kerli gyertyatartók stb.**

Lám Sándornál

Debreczen, Piacz-utca 5. kaphatók.

Videki megrendések pontosan teljesítettek.

A Jelzalog és Hitelbank mint szövetkezet (Piacz-u. 30. földszint)

szeptember hó 1-én nyitotta meg III. évtársulatát.

Az új könyvecskékre kezesség, betáblázás vagy értékpapir biztosíték mellett **5 - 15 év alatt visszafizethető kölcsönöket nyújt az igazgatóság.**

Hirdetmény.

A Vendéglősök, Hentesek és Mészárosok Műjegygyára Részvénytársaság Debreczenben bej. cég igazgatósága az 1911. évi szeptember hó 7-ikén tartott rendkívüli közgyűlésen nyert meghatalmazás alapján az eddigi 100,000 korona összegű alaptőkét 150,000 koronára emeli fel és e végből 500 darab 100 korona névértékű részvényt bocsát ki a következő módozatok mellett:

1. A jelenleg forgalomban levő részvényeink tulajdonosai 2 darab régi részvény alapján 1 darab új kibocsátású részvényre 105 korona kibocsátási ár mellett elővételi joggal bírnak. Az elővételi jog 1911. évi szeptember hó 30-ikáig gyakorolható oly módon, hogy a régi részvények pénztárunknál ezen idő alatt felülbélyegzés végett bemutatandók. Az 1911 szeptember 30-ikáig szabályszerűen nem gyakorolt elővételi jog felett az igazgatóság szabadon rendelkezik, s az ilykép fennmaradt részvényeket ugyancsak 105 korona kibocsátási árban nyilvános jegyzésre bocsátja.

2. A részvényalírás, illetve felülbélyegzés alkalmával minden darab részvényre 15 korona készpénzben befizetendő. A fennmaradó 90 korona pedig 1911. november hó 1-től kezdve minden hó 1-én 30 koronás havi részletekben pénztárunknál, vagy a Debreczeni Kereskedelmi R. T. pénztáránál készpénzben befizetendő.

Ezen befizetéseket jogosultsági igazolványokon nyugtázzuk s az átvételi ár teljes lefizetése után azonnal kiadjuk a bemutatásra szóló részvényeket.

3. Az új kibocsátású részvények az 1911. évi osztalékban még nem részesülnek, csak 1912. január 1-től kezdve. A ki a jegyzett részvények hátralékos vételárát az e-dékes fizetési határidőig meg nem fizetné, az a hátralék után 6% kamatot tartozik fizetni. A ki pedig a hátralék befizetése iránt valamelyik debreczeni lapban közzétett felhívás háromszori megjelenésétől számított 30 nap alatt sem tesz elég befizetési kötelezettségének, az az aláírásból eredő jogait s teljesített befizetését — az alapszabályok 2 §-a értelmében — elveszti. Az ilyképen a társaság javára maradt befizetések a tartaléktökéhez csatoltnak s ugyancsak a tartaléktökéhez csatoltnak a 100 koronán felüli 5 korona vételárból befolyó összegek is a kibocsátási költségek levonásával. Tulajgyzés esetén az igazgatóságnak jogában áll a jegyzéseket aránylagosan redukálni, vagy az alaptőkét a tényleg jegyzett magasabb összegre felemelni.

Debreczen, 1911. szeptember hó 7-ikén.

A Vendéglősök, Hentesek és Mészárosok Műjegygyára Részvénytársaság igazgatósága.